villaägarna

Regeringskansliet
Klimat- och näringslivsdepartementet
Energienheten
Filip Vestling
103 33 Stockholm

Sollentuna 2026-10-19

Remissyttrande över promemorian Överklagande av beslut om tillträde till mark för undersökning

Diarienummer: KN2026/01475
Handläggare: Chefsjurist Ulf Stenberg

Villaägarnas Riksförbund
Postadress: Box 7118, 192 07 Sollentuna
Besöksadress: Rotebergsvägen 3
Telefon: 010-750 01 00
Org.nr: 802003-7118
Plusgiro: 46 94 00-6
Bankgiro: 227-7200
info@villaagarna.se
villaagarna.se

Förslag

Remissen gäller ett förslag om att flytta prövningen av överklagade beslut om tillträde till mark för undersökningar från regeringen till mark- och miljödomstol. Förslaget omfattar länsstyrelsens förundersökningstillstånd enligt 7 kap. 6 § expropriationslagen samt Energimarknadsinspektionens beslut om marktillträde för undersökningar inför byggande av elledningar.

Ett tillstånd kan till exempel ge ett elnätsföretag rätt att undersöka en fastighet utan fastighetsägarens samtycke. Undersökningarna kan behövas för att bedöma markens lämplighet, bestämma en lednings sträckning eller utreda miljöpåverkan. Även beslut om att undersökningar får påbörjas innan tillträdesbeslutet fått laga kraft omfattas.

Motivet till den förändrade instansordningen är att ärendena huvudsakligen är rättsliga och inte kräver regeringens politiska ställningstagande. Domstolsprövning bedöms därför vara mer effektiv och ändamålsenlig.

Länsstyrelsens förundersökningstillstånd ska framöver överklagas till mark- och miljödomstolen där fastigheten ligger. Energimarknadsinspektionens beslut om marktillträde för undersökningar inför byggande av elledningar ska enligt förslaget prövas i Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt. Länsstyrelsens beslut om säkerheter enligt 7 kap. 7 § expropriationslagen ska däremot fortsatt överklagas till regeringen, men varför så ska vara fallet förklaras inte närmare. Det hade varit önskvärt att promemorian närmare hade förklarat detta.

Förslaget förändrar vart överklagande ska ske, men inte de materiella förutsättningarna för marktillträde. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 maj 2027. Beslut meddelade dessförinnan ska dock överklagas enligt nuvarande regler.

Synpunkter

Villaägarnas Riksförbund har inget att erinra mot förslaget.

VILLAÄGARNAS RIKSFÖRBUND

Emelie Björkwall

Förbundsdirektör